

Delovanje ožjega sosveta UJU - Poverjenišvo Ljubljana.

(Sejno poročilo z dne 28. dec. 1927.)

Otvoritev.

Poverjenik tov. A. Skulj otvori sejo in ugovorj sklepčnost. Posebnega nima, poročali bodo itak posamezni funkcionarji.

Situacijsko poročilo.

Tajnik tov. Kopal poroča o stanju in delovanju včlanjenih okrajnih učiteljskih društev, od katerih je zborovalo doslej 5 društev po enkrat, 23 društev po dvakrat in 4 društev po trikrat. Točno po okrožnici šte. 289 je ravnalo pri zborovanjih in poslalo svoje poročilo 17 društev, do čim se 15 društev še ni vživelo v nov položaj. Nato poroča o drugih tekočih in važnejših zadevah. Na temelju njegovega poročila je sklenil ožji sosvet:

1. Okrajna društva, ki pri svojih zborovanjih ne upoštevajo okrožnice šte. 289, naj se ponovno opozore nanjo. Njih nepravilno sestavljena poročila naj se zavrnejo v popravke.

2. O važnih zadevah naj se obveščajo vsi parlamentarni klubi, ki so v njih slovenski poslanci.

3. Vse krivice, nepravilna nameščenja in premeščanja, ki se zgodijo, naj društva nemudoma javijo poverjeništvu.

4. Ugotavljamo, da ni poverjenišvo nikdar pozvalo kateregakoli okrajnega šolskega nadzornika, ki ni včlanjen v UJU, naj se organizira v naši organizaciji, in če bo odstranjen. Take govornice so tendencijske izmišljotine!

5. Mesto referenta za osnovno šolstvo v ministrstvu prosvete naj zavzame vedno sposoben osnovnošolski učitelj.

6. Odločno smo proti nameri, da bi bil imenovan za oblastnega šolskega nadzornika v ljubljanski oblasti srednješolski profesor ali meščansko-šolski učitelj. V vrstah osnovnošolskega učiteljstva imamo za to mesto dovolj dobro kvalificiranih in zmognih učiteljev.

7. Z ozirom na dejstvo, da delujejo nekatere osebe za odstranitev okrajnega šolskega nadzornika v Dol. Lendavi tov. Leo Cepudra, se naroča poverjeništvu, da iznese zadevo v stanovskem glasilu.

8. Predlog laškega učiteljskega društva glede volitev za društvene odbore se sprejme in pošlje društvom zadevna okrožnica. V Tovarišu se ponatisne zadeven članek iz leta 1926.

9. Dne 7. januarja 1928 skliče poverjenišvo v Mariboru anketo šolskih upraviteljev. Od poverjenišva se udeležijo sestanka delegirani zastopniki.

Samoizobraževalno delo.

Na poziv poverjenišva je poročal o samoizobraževalnem delu tov. Hreščak. Iz njegovega poročila je razvidno, da je doslej ustanovilo 26 okrajnih društev 102 ped. krožka, do čim se 6 društev še ni odzvalo.

V vsem skupaj se je vršilo do sedaj 45 sestankov, ki so obravnavali družboslovje na konkretnem zgodovinskem razvoju liberalne doktrine. Nekateri krožki so imeli tudi predavanja o delovni šoli, to pa po lastni inicijativi, ker jim »Olo« ni razen Dolganovega referata v »Popotniku« — predložil še nikakega tozadevnega materiala v proučevanje. Zeleti bi bilo, da mariborski odsek za delovno šolo v smislu dogovora na prvem izobraževalnem tečaju izdela svoje predloge, program, poročila in seznam najvažnejše literature v delovni šoli, ter jih pošlje osrednjemu izobraževalnemu odseku v razdelitev po vseh krožkih.

Poročevalec je pojasnil še glavne misli in sklepe prvega izobraževalnega tečaja, ki se je zedil, da je študij družboslovja nujen predpogoj razumevanja in šolske reforme ter postavil prioriteto delovanja učiteljstva na gospodarskem in gospodinjstvem ter splošno socialnem polju.

Ožji sosvet je živahno diskutiral to poročilo, ter je svoje stališče, zlasti glede važnosti te akcije in indolence nekaterih društvenih odborov v tem pogledu sklenil izdati na vso organizacijo posebno enojčajlo, ki jo prinašamo na drugem mestu.

Blagajniško poročilo.

Glavni blagajnik tov. Rado Grum poda izčrpno poročilo o izboljšanju uprave in o aktivnosti stanovskih listov. Obenem konstatira, da v tekočem letu administracija pri društvi mnogo točneje funkcionira, nego je bilo to še lansko leto. Izjemo dela le še nekaj društev, ki jih tudi navede, s pristavkom, da so bila ta društva opozorjena na red in točnost; kar se administracije tiče, upamo, da bodo storila končno svojo dolžnost ter uredila svoje finance napram glavni blagajni. Iz poročila posnamemo, da dolgujejo društva za letošnje upravno leto glavni blagajni okroglo Din 36.000.—, ki jih bo treba od društev čimprej izterjati.

V poročilu so se posamezni konti letošnjega leta primerjali z jstimi lanskega leta in videli smo v splošnem znaten napredek. Ožji sosvet je vzel tudi na znanje nov cenik in novo razporedilo in seriatov v Učit. Tovarišu, ki bo k aktivnosti lista precej pripomogel.

Urednikovo poročilo.

Urednik tov. Dimnik je predložil nekatere tekoče zadeve v sklepanje in odločitev.

Naša organizacija in Učit. tiskarna.

Blagajnik tov. Grum prečita vse dopise poverjenišva in odgovore Učit. tiskarne. Položaj pred in po seji širjega sosveta v Celju 27. novembra 1927 pojasnjujeta tovariša poverjenik in Mencin. Po izčrpi debati je odobril ožji sosvet dosedanj postopek poverjenišva, napravil na temelju podanih predlogov primeren sklep in dal poverjeništvu pooblastilo za nadaljnje postopanje.

Potrditvev sklepov posameznih odsekov.

Ožji sosvet potrdi sklep osrednjega izobraževalnega odseka, ki je izdal 2500 brošur »O liberalizmu« za samoizobraževalno akcijo. Stroški bodo kriti iz prodanih izvodov.

Razmere v prevajškem okraju.

Tajnik pojasni razmere, ki vladajo proti učiteljstvu v prevajškem okraju ter opiše ukrepe, ki jih je storilo poverjenišvo v zaščito svojega članstva. Ožji sosvet potrdi postopek in naroči, da sestavi poverjenišvo interpelacijo ter jo odpošlje vsem parlamentarnim klubom, ki so v njih slovenski poslanci.

Ker je bil s tem dnevni red izčrpan, zaključijo poverjenik sejo.

Poverjenišvo UJU v Ljubljani,

dne 2. januarja 1928.

Andrej Skulj,
poverjenik.

Josip Kopal,
tajnik.

Pevski zbor UJU učiteljstva.

—pev Tovariši pevci in tovarišice pevke. Zadnji in najvažnejši tečaj, pred koncertom v Zagrebu, se bo vršil: za moški zbor 6. I. ob 9. uri, za ženski zbor 6. I. ob 15. uri v Glasbeni Matici. Tečaj se bo zaključil za moški zbor 7. I. popoldne, za ženski zbor 8. I. ob 11. uri. Tovariši in tovarišice, vsi izgovori in opravičila morajo odpasti. Pri tem tečaju ne sme nihče manjkati. Prinesite s seboj vse note in koncertne obleke.

Priporočam se za vsa slikarska in fotografska dela, poveč ne slike, pokrajinske razglednice, skupne šolskih otrok, legitimacije i. d. Slikat grem tudi na deželo. Učitelji in dijaki popust. Zahtevajte cenik.

Foto „REKORD“ Joško Šmuc, Ljubljana, Poljanska c. 12

Miroslava Leitgeb, Ljubljana, Jurčičev trg 3

Izdela anje ročnih in strojnih vezen n. Predtiskarija — Zaloga DMC in vseh potrebščin za vezenje.

Pralnico, likalnico in bogato izbiro vsakovrstnega perila, kakor tudi nogavice in žepnih rut priporočam po njih cenah

Hed. Šarc, Ljubljana, Šelenburgova ulica šte. 5.

Največja izbira krasnih bluz in otroških obleke

KRIŠTOFIČ - BUČAR, LJUBLJANA, Stari trg.

Zimski sport

Zimske ture so najlepši užitek, če si preskrbljen s specialnimi gozderji ali smučskimi čevlji tvrdke J. BRAJER, Ljubljana, Breg 1.

M. Podkrajsek frizer za dame in gospode, Ljubljana Sv. Petra cesta 12.

Damam z dežele je posebno priporočljivo trajno kodranje in vodna ondulacija. Separirani oddelek za specialno barvanje las v vseh niansah, kakor tudi za izvrševanje vseh lasnih del se priporoča

Iz Zveze državnih nameščencev za Slovenijo.

—z Redni občni zbor Zveze bo v nedeljo, dne 8. januarja 1928 v »Beli dvorani« hotela »Union«. Pričetek ob 9. uri. Dnevni red: 1. Nagovor načelnika. 2. Poročilo tajnikovo o Zvezinem poslovanju za čas od 25. septembra 1927 dalje. 3. Poročilo blagajnikovo za isto dobo. 4. Poročilo računskih pregledovalcev. 5. Razprava o točkah 2.—4. dnevnega reda in event. absolutorij. 6. Proračun za poslovno leto 1928. 7. Določitev članarine za poslovno leto 1928. 8. Predlogi. (Čl. 9., točka 2. in čl. 13. pravil). 9. Prizivi. (Čl. 6. in 11. pravil). 10. Izprememba pravil. 11. Volitev novega odbora, pregledovalcev računov in njihovih namestnikov. (Čl. 15. in 18. pravil). Pristop k običnemu zboru imajo tudi nedelegati, samo da pripadajo pri Zvezi včlanjenim organizacijam. — Zveza državnih nameščencev za Slovenijo. — V Ljubljani, dne 6. decembra 1927. — Posebni vabil Zveza ne bo razposiljala. — Za odbor: M. Paternoster, t. č. načelnik. J. Bekš, t. č. tajnik.

—z Sreskim društvom UJU. Ona društva, ki nameravajo poslati svoje zastopnike na občni zbor Zveze ter člane UJU, ki se udeležijo občnega zbora pozivamo, da se zglašijo pred občnim zborom v nedeljo do 9. ure popoldne v pisarni poverjenišva UJU, Učiteljska tiskarna. Pozivamo društva, da se po možnosti udeležijo vsaj po enem zastopniku občnega zbora. — Pov. UJU Ljubljana.

J. C. KOTAR drogerija, parfumerija Ljubljana, Sv. Petra c. 19

Dr. G. PICCOLI — lekarnar v Ljubljani priporoča pri zaprtju in drugih težkočah svojo preizkušeno

želodčno tinkturo Naročila točno po povzetju.

Naša gospodarska organizacija.

—g Članom Učit. Samopomoči. Zadnjikrat ste prejel položnice koncem oktobra 1927, za 156. in 157. smrt, slučaj. V novembru in decembru l. 1927. so bili 4 novi — 158. do 161. smrt, slučaj in sicer: Ivan Zolnir, Maribor; Bogomir Krenner, Ljubljana; Lucijan Orel, Dupleje in Avgusta Kos, Sv. Boženka. K članskemu prispevku (20 Din) sem prišel še prispevek za upravno in letnino l. 1928. v znesku 6 Din (§ 5. in 6. društ. pravil), skupaj s poštnino 27 Din za člana. Zakonski pari imajo dvojni znesek, zamudnikom sem prišel še zaostanek. Posmrtnine za zadnje štiri smrt, slučaje znašajo 43.000 Din. — Upravnik višje prosi vse člane, zlasti zamudnike, ki dolgujejo lepe vsote, da takoj nakažejo zneske, ki so zaznamovani na vseh dneh razposiljenih položnicah. — V. l. 1927. je vstopilo v U. S. 175 članov, umrlo 31, izstopilo 11, izključenih je bilo 30 članov. Ob koncu l. 1927. je imela U. S. 2122 članov. — Društvena uprava želi vsem članom: Srečno novo leto!

—g Društvo za zgradbo Učiteljskega konvikta v Ljubljani. Ker sem prejel še nekatere zneske za poslovno leto 1927, po sklepu zadnje številke »Učit. Tovariša«, potrjujem danes še sledeča plačila: Josip Ribičič na Rakeku 20 Din članarine in 325 Din od šolske prireditve; Drago Blažič iz Ovsji, Julij Mayer iz Doba, Klota Likarjeva iz Most, Ivan Dimnik in Vekoslav Mlekuz iz Ljubljane po 20 Din; Josip Rakovšček iz Lemberka 100 Din; neimenovani dobrotnik 1000 Din; Karel Štravs iz Dol. Logatca 30 Din. Vsi prispevki znašajo v poslovnem letu 1927. skupaj 12.371 Din 5 p. Vsem prav iskrena hvala! Josip Kopal, blagajnik.

Pokret učiteljic.

KDOR ZANIČUJE SE SAM...*

S člankom tovarišice P., pod naslovom »Manj-vredne?« v »Učiteljskem Tovarišu« z dne 22. dec. 1927., se gotovo do neke mere strinja večina tovarišic. To sem imela priložnost spoznati že večkrat iz razgovorov z njimi, pa tudi, ko sem opazovala njih delo na deželi. Da pa to delo ni prišlo nikdar do veljave, je nekoliko krivo to, da ni bilo pravilno usmerjeno, nekaj pa tudi to, ker pripade učiteljicam vedno ono delo, ki se ne vidi, kajti v svoji skromnosti, ga ne serviramo javnosti pod rentgenovimi žarki.

Zelo velik vzrok toliko očitane nedelavnosti — po pravici ali ne, o tem se ne bomo prerekale — je tudi to, da je učiteljica, že po naravi in po vzgoji bolj boječa in skromna, naletela pri tovariših na omalovaževanje in — bodimo odkriti — celo v posmeh. Ne, tovarišica P., ne učiteljicam, pač pa učiteljem »zaigra pomilovalen nasmehek okoli ustnic, ko se oglasi k besedi tovarišica«. Sploh, kar se tiče nedelavnosti učiteljic v organizaciji, nam je dovolj jasno povedala tovarišica Godčeva: »Učiteljice, ki hočejo intenzivno delovati v organizaciji, morajo mnogo pretrpeti, predno se jih upošteva. Skušnje govore dovolj. Ravno ako se vse vzame samo z moškega stališča. Upošteva se malokdaj kaka dobra misel, ki pride od ženske strani.«

Vse hvale vredno je, da se je začelo sedaj s sistematičnimi navodili iz organizacije ter se posebno pozornost obrača na delo tovarišic, zlasti pa, da se tovarišice medsebojno vzpodbujamo. Toda zelo važen se mi zdi način teh navodil in tega vzpodbujanja. Nikakor pa ni umestno in tovariško, da se nam daje tako pokroviteljske lekcije s prav »vzvišenega piedestala«. Motite se, če mislite, da nas bo privabil tak ton. S samimi zausničami in zbadanjem kakor »parasiti«, »nedelavnice«, »komodone« in »inierijorne« se še ni nikogar spreobrnilo; nasprotno, kakor veste vzbujajo vsak pritisk odpor in apatijo.

Tudi v tem se strinjamo z Vami, da je razlika med nami »v pojmovanju dolžnosti«. Res je, me vidimo torišče naše dolžnosti v delu v šoli, za katero smo tudi plačane. Zlasti sedaj, ko smo se začeli tudi pri nas zanimati za nova stremjenja na šolskem polju, zahteva delo v šoli celega človeka, če hoče zadostiti vsem zahtevam delovne šole. Opozarjam samo na tov. Berganta, ki je pri predavanju o delovni šoli izjavil, da porabi ves prosti čas za pripravo pouka in to včasih do polnoči. Kdor se resno prizadeva svoje delo v šoli pogobiti v delovnošolskem zmislu ter pouk prilagoditi življenju, se njegovo delo ne more imenovati »stereotipno« in »šablonsko«, ampak je lahko in celo mora biti zelo plodonosno ter tudi spopolnjuje človekovo notranjost. Nedvomno potrebujemo za to delo poznanje sociologije ali bolje naš narodni živelj; toda to najlažje proučujemo na šolski mladini, ki nam nudi sigurno najhvaležnejši material in nam bo najboljšo zbistrila oko in pokazala pot našemu udejstvovanju, kakor je že popolnoma pravilno povdaril dr. Zgeč na samoizobraževalnem tečaju. Da bi pa učiteljica ne razumela potreb svoje okolice, v kateri nam dela, nad tem zelo dvomim, vsaj v večini slučajev, kajti Slovenci smo kmečki narod in nimamo tako izrazitega meščanstva iz katerega bi se rekrutirale učiteljice s tako popolnim nepoznanjem narodnega življa, kakor se nam neprestano očita.

Prav dobro se zavedamo novega časa in naše naloge v njem, katero smo pripravljene vršiti po svojih močeh, v svojem prostem času, kolikor nam ga ne vzame vestno delo v šoli. Tovariše in tiste tovarišice, ki mislijo, da nas prekašajo, pa prosimo, naj nam svoje nasvete, ki so nam sicer prav dobrodošli — kajti imamo odkrito in resno voljo sodelovati — servirajo manj pokroviteljsko. —a.

Nogavice, rokavice, pletenine, bluze, kravate itd. po najnižjih cenah vedno v največji izbiri F. M. Rozman, Ljubljana, Židovska 7.

MALI OGLASI

Mali oglasi, ki služijo v posredovalne in socialne namene občinstva, vsaka beseda 50 par. Najmanjši znesek Din 5.—

LOVSKE PUŠKE,

flobert puške, revolverje, pištole in vse potrebščine za lov in ribji lov kupiš pri: F. K. Kaiser, puškar, staro orožje v komisijsko prodajo. Ljubljana, Šelenburgova 6. — Kupujem in prevzemam

PREMOG, DRVA, KOKS

D. Čebin, Wolfova 1-II. Tel. 27-56.

—o Družba sv. Cirila in Metoda je edina družba, ki podpira šolstvo in obmejno učiteljstvo. Kaj ste storili za njo? Ali ste poiskali obuditi domačo C. M. podružnico? Pomagajte ji, da Vam pomore!

Šolske zvezke, pisanke, spisovnice, risanke vseh vrst izdeluje v lastni tvornici in priporoča

Učiteljska tiskarna v Ljubljani

Prodaja jih v korist Učiteljskega doma v Mariboru in Učitelj. konvikta v Ljubljani.